

Vergaderjaar 2015–2016

34 300

Nota over de toestand van 's Rijks financiën

AC

BRIEF VAN DE VOORZITTER VAN DE EERSTE KAMER DER STATEN-GENERAAL

Aan de Minister-President, Minister van Algemene Zaken

Den Haag, 16 februari 2016

Halfjaarlijks ontvangen de Eerste en Tweede Kamer lijsten met spoedeisende wetsvoorstellen¹ en stuurt de Eerste Kamer het kabinet bericht over deadlines waarvoor deze wetsvoorstellen deze Kamer bereikt moeten hebben, wil de Kamer de 80 à 90 wetsvoorstellen op die lijst enigzins verantwoord kunnen behandelen en er niet teveel aankomen op afhandeling op de laatste vergaderdag voor het zomerreces of kerstreces. Als algemene vuistregel hanteert de Kamer 7 à 8 vergader(dins)dagen doorlooptijd, in aanmerking nemende dat naast de lijst spoedeisende wetsvoorstellen de begrotingshoofdstukken in december tevens vergadercapaciteit vergen. De Kamer is daarbij ook afhankelijk van de tijd die de bewindslieden nodig hebben om antwoorden in te zenden in de fase van schriftelijke behandeling door de commissies. De doorlooptijd wordt weer iets bekort door het feit dat (louter) op de laatste vergaderdagen voor het kerstreces en het zomerreces stemming plaatsvindt op de dag van plenaire behandeling van een betreffend wetsvoorstel.

Vanuit de Eerste Kamer wil ik, gehoord het College van Senioren, – net als in voorgaande jaren – benadrukken dat de Kamer over haar eigen agenda gaat, maar dat er in het algemeen bereidheid is de ambities van het kabinet in het oog te houden bij het vaststellen van de eigen prioriteiten. De lijst spoedeisende wetsvoorstellen, voorzien van een duidelijke onderbouwing, kan behulpzaam zijn bij het stellen van de prioriteiten van de Kamer.

Wat de leden betreft zou bij het opstellen van de lijst de vraag voorop moeten staan wat er concreet mis gaat wanneer de beoogde datum van inwerkingtreding niet gehaald zou worden. Wordt de invoering dan met een half jaar of een jaar vertraagd, of dreigt een infractieprocedure of boete, is er sprake van omvangrijke budgettaire consequenties? Kan het kabinet een stevige regie op de voortgang en uitvoering voldoende

¹ Laatstelijk op 11 december 2015, zie kamerstuk EK 2015–2016, 34 300, U.

aannemelijk maken? Een dergelijke onderbouwing van de spoedeisendheid betrekken de leden dan bij hun afweging van de prioriteiten.

Sedert de inwerkingtreding van de Wet raadgevend referendum vertonen de lijsten met spoedeisende wetsvoorstellen een steeds diffuser beeld, omdat bij een gewenste inwerkingtreding per 1 juli de Kamer de behandeling zou moeten hebben afgerond omstreeks 1 mei en bij een gewenste inwerkingtreding per 1 januari de Kamer de behandeling zou moeten hebben afgerond omstreeks 1 november. Dit betekent dat, afgezien van de begrotingshoofdstukken, belastingplan en wetsvoorstellen met een «art. 12 wet raadgevend referendum spoedclausule», de Kamer zich geconfronteerd ziet met twee nieuwe momenten in het jaar waarop zich piekbelasting voordoet. Dit is met name in het najaar een knelpunt, wanneer in de maand oktober een dinsdag herfstreces valt en een plenaire vergaderdag volledig besteed wordt aan de Algemene Politieke Beschouwingen en in de maand september Prinsjesdag een ceremoniële vergaderdag is. Terugrekenend zou de Tweede Kamer **uiterlijk half juni** de wetsvoorstellen moeten aanvaarden waarvan de beoogde datum van inwerkingtreding 1 januari van het daaropvolgende jaar is. In het voorjaar valt – terugrekenend – die datum **uiterlijk begin maart**, bij een gewenste datum van inwerkingtreding op 1 juli.

Nu de lijst spoedeisende wetsvoorstellen steeds diffuser wordt, verzoeken de bewindslieden geregeld om plenaire behandeling **inclusief stemming** voor een bepaalde datum. In het College van Senioren is uitgesproken dat deze wens in beginsel **niet** gehonoreerd wordt in verband met het noodzakelijke fractieberaad (op de dinsdagochtend) tussen het moment van debat en het moment van stemming. Louter wanneer de Kamer met kerst- of zomerreces gaat vindt de stemming plaats onmiddellijk na afloop van het plenaire debat op de laatste vergaderdag voor het reces. Het is verstandig bij de planning op de departementen tenminste 8 weken referendumtermijn en 8 vergader-(dins)dagen behandeling in de Eerste Kamer in te calculeren. In incidentele gevallen wil de Kamer bezien – bij een beargumenteerd verzoek – of een wetsvoorstel sneller behandeld kan worden, maar dat kan niet van toepassing zijn op de lijst van spoedeisende wetsvoorstellen in zijn totaliteit.

Het is uiteraard aan de commissies de motivering voor de gewenste datum van inwerkingtreding te wegen en te bezien of zij een zorgvuldige behandeling binnen de boven aangeduide tijdsbestekken haalbaar achten. De Eerste Kamer vertrouwt erop dat het kabinet ten volle rekening houdt met en zich beschikbaar houdt voor de beperkte vergadertijd waarover de Eerste Kamer beschikt.

Een afschrift van deze brief zend ik aan alle bewindspersonen en aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

De Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal,
A. Broekers-Knol